

Titel: Kapitel VIII.

Citation: "Kapitel VIII.", i *1880/1881: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r08-shoot-chptrd1e5648.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: 1880/1881: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel VIII.

Om Procesmaadeu i Almindelighed.

§ 90.

Samtlige til Processens (derunder Bevisets) førelse fornødne Skridt iværkættes af Parterne. En Indgriben af Retten finder kun Sted, saavidt Loven hjemler det.

§ 91.

Retssager forhandles mundtligt. Skrift anvendes kun, forsaavidt Loven hjemler det.

Ved den mundtlige Forhandling benyttes frit Foredrag; Oplæsning af skrevne Bevis- dokumenter, Fremstillinger eller Udviklinger tilstedes alene, hvor Loven hjemler saadant. Og- saa Beviser fremstilles, saavidt muligt, i frit mundtligt Foredrag; dog tillades Oplæsning, hvor det kommer an paa ordret Gjengivelse.

Naar Oplæsning skal sinde Sted, foregaar den enten ved Parten selv eller ved Protokolføreren efter Formandens Bestemmelse.

§ 92.

Retssproget er dansk. Ingen skriftlig eller mundtlig Henvendelse fra Parterne til hinanden eller til Retten maa ske i noget andet Sprog. afhørelse af Personer, der ikke ere det danske Sprog mægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk; dog kan ved Underretterne Tilkaldelse af Tolk undlades, naar Parterne ikke gjøre Fordring herpaa. og Retten tiltror sig fornødent Kjendskab til det fremmede Sprog.

Dokumenter, der ere afsattede i fremmede Sprog, maa ledsages af en Oversættelse, der skal være autoriseret af en offentlig anjat Translateur, medmindre Parterne anerkjende dens Rigtighed.

Forhandling med og Afhørelse af Døve, Stumme og Dovstumme foregaar enten ved Hjælp af Personer, der ere kyndige i Tegnsproget, og som forud tages i Ed, eller ved skrift- lige spørgsmål og Svar.

§ 93.

Retten's Formand leder de mundtlige Forhandlinger. Han giver Parterne Ordet i den Orden, hvori disse have at ytre sig, og han slutter Forhandlingerne, naar han anser de foreliggende Wmne for tilstrækkeligen droftet. Ordet kan fratages den Part, som ikke vil rette sig efter Formandens Ledelse, og han maa da boere det Tab, som kan følge heraf.

§ 94.

Enhver af Parterne er pligtig bestemt og utvetydigt at angive de Kjendsgjæringer, paa hvilke han ftotter sine Paastande, saavel som bestemt og utvetydigt at erklære sig over de af Modparten anfsrte Kjendsgjæringer.

Om en ikke særskilt og udtrykkeligt benlægtet Kjendsgjærning skal anfes for indrsmmet eller bestridt, afgjør Retten efter et skjøn over Forhandlingerne i det Hele.

§ 95.

Retten skal ved hensigtsmæssige spørgsmaal til Parterne søge at fjerne Uklarhed, Tvetydighed eller Ufuldstærdighed i Fremstillingen as Sagen og i andre afgivne Erklæringer og Oplysninger.

Det er endvidere Retten tilladt at stille spørgsmaal til Parterne, forsaavidt dette er fonwdent, for at deres Fremstilling af Sagen fuldstændig kan forstaas, eller d? fornødne Bestemmelser om Processens Gang, derunder Bevisets Forelse, kunne træffes.

Saavel Rettens Formand som dens enkelte medlemmer kunne stille spørgsmaal.

§ 96.

Retten kan efter Modpartens Paastand indkalde en Part til personligt møde for at besvare Spørgsmaal sigtende til Sagens Oplysning.

Er Parten syg eller paa anden Maade forhindret i at mode, eller vilde hans Frem« stilling for den Ret, hvor Sagen forhandles, medføre uforholdsmærssige Omkostninger eller anden Ulempe, kan Retten, forsaavidt Parten befinder sig indenfor Landets Grænser, bestemme, at han skal afhores ved Underretten paa det Sted, hvor han opholder sig, over bestemt op- givne spørgsmaal, der ikke i Forreien maa meddeles ham; disse afsattes skriftligt af Retten eller af Modparten under Rettens Tilsyn og tilstilles derefter vedkommende Underret. Mod- Parten er berettiget til at give møde ved Afhoringen, om hvis Foretagelse han derfor skal nderrettes, og fremsætte yderligere spørgsmaal.

Enhver Part kan frivilligt fremstille sig under Bevisforhandlingen og begjære personlig at afgive sin Forklaring. Dette tilstedes ham i Almindelighed, medmindre Retten anser det for at være uden Nytte i Henseende til Sagens Oplysning. Den Part, der fremstiller sig for at afgive Forklaring, er pligtig at besvare de yderligere spørgsmaal, som Modparten eller Retten maatte gjøre ham.

§ 97.

Naar en Part, der er tilfagt til personligt Mode, uden oplyst lovligt Forfald ude- bliver, eller naar der ikke svares paa de ifølge de tvende foregaaende Paragrafer stillede spørgsmaal, eller Svaret ikke har tilstrækkelig Bestemthed, kan Retten fortolke Udeblivelsen, Tavsheden eller Ubestemthedcn paa den for Modparten gunstigste Maade og navnlig henholde sig til dennes Forklaring.

§ 98.

Retten kan paalægge en Part at fremlægge Situationskort, Stamtavler, Grundrids, Tegninger og andre lignende Anfkueligheden befordrende Midler til Faktums Forstaaelse, naar Sagen ikke uden dette kan paademmes med tilstrækkelig Sikkerhed.

Vcrgrer Sagsøgeren sig herved, kan Sagen afvises; er det Indstævnte, behandles han efter Reglerne i § 97.

§ 99.

Antager Retten, at der er Omstændigheder tilstede, som kunne medføre Afvisning paa Embedsvegne, kan den standse Forhandlingerne og opfordrer da Parterne til at erklære sig over Afvisningspørgsmaalet.

Naar Afvisningsdom ikke afsiges, fortsættes derefter Forhandlingerne.

§ 100.

Ved Klagefristets meddelelse til Modparten anses Sagen for anboengiggjort. ligesom en Modfordring er at anse som anhomgiggjort ved meddelelsen af det Tilsværskrift, hvori den fremfættes, forsaavidt der paastaas felvstændig Dom for samme.

Indtil Sagsøgeren mundtligt har nedlagt sin Paastand og har fremlagt sin Sags- fremstilling i Retten, forsaavidt en faadan er nødvendig, staar det ham frit for at have Sagen, imod til den Sagsogte at udrede Erstatning for Uleilighed, Udgifter og Tidsspilde, dog at Sagsøgeren ikke derved kan forhindre, at der gives den Sagsogte Dom for Modfordringer. Efter det anførte Tidspunkt kan Sagsøgeren derimod ikke ensidig hæve Sagen.

§ 101.

Ved Sagens Nnhængiggjørelse begrundes Ret for Modparten til at fremsætte Mod- fordringer, forsaavidt som disse enten have forket Oprindelse med Hovedfordringen eller dog i Mangel heraf ere udjevnelige (komputable) med den. Der kan gives felvstoendig Dom for Modfordringen.

Under Proceduren behandles Modfordringen aldeles som en Bestanddel af Indstævntes Forsvar. Den fremfættes og forhandles i Forbindelse med hans Indsigelser paa samme Maade som disse. Dog kan Retten udove den samme ved § 102 tillagte Myndighed ogsaa med Hensyn til Modfordringer.

§ 102.

Retten kan bestemme, at flere for den svævende Retssager imellem de samme Parter skulle forhandles i Forbindelse med hverandre. Samme Myndighed har Retten ogsaa med

Henfyn til Retssager imellem forfkjellige Parter, naar søgsmaalenes Forening ikke vilde stride imod § 42.

Gre flere søgsmaal forenede under een Retssag, kan Retten anordne, at en Adskillelse skal finde Sted, og at et eller flere af søgsmaalene forhandles og paadømmes særkilt.

Frembyder Sagen flere Stridspunkter, kan Retten bestemme, at Forhandlingerne fore« lobigt skulle indffrænke sig til et eller nogle af disse; enkelte søgsmaalsgrunde eller enkelte Indsigelser kunne som en følge heraf gøres til Gjenstand for særskilt Procedure.

§ 103.

Er et Retsforhold, hvis Fastsættelse vil faa Indflydelse paa Sagens Udfald, Gjenstand for en ved samme eller en anden Ret svævende Retstrætte, eller er det indbragt til Afgjørelse ved administrativ Myndighed, kan Retten enten efter Paastand eller paa Embeds Vegne be- stemme, at Sagens Forhandling i det Hele eller tildels skal udslettes, indtil hin Retstrætte er paadømt, eller den administrative Afgjørelse er truffen.

§ 104.

Opftaar der under en Sag Mistanke om en begaaet strafbar Handling, eller de allerede er begyndt en Forunderfølgelse mod en af Sagens Parter, kan Retten udfætte For- handlingen, indtil Straffesagen har fundet sin Afgjørelse.

§ 105.

Ved Udøvelse af den i §§ 102—104 hjemlede Myndighed har Retten at virke hen til, at den størst mulige Orden, Klarhed og Sempelhed i Forhandlingerne opnaas,

§ 106.

De i §§ 98, 99, 102, 103 og 104 omhandlede Bestemmelser kunne træffes paa ethvert Trin af Forhandlingerne, ligesom de kunne tilbagekaldes, naar Retten anser dette for hensigtsmæssigt.

Retten anordner det Fornødne med Hensyn til Udsættelse af Sagen, naar den be- nytter sin i §§ 98, 99, 102, 103 eller 104 omhandlede Myndighed.

§ 107.

1880/1881: Lovforslag.

De i §§ 98, 99, 102, 103 eller 104 indeholdte procesledende Bestemmelser ere ikke Gjenstand for Retsmidlers Anvendelse.